Ն՝ 210 ՄԱՐԹ 16 ԲԷՆՋԵՆԻՆ 1878

ԹԷՐՋԻՄԱՆԸ ԷՖԷՐԵՐ

ՄԷՎԱՏՍԸ ԲՈԼԻՈԹԻՍԷ ԻԼՄԻՑԻ ՎԷ ՅԻԼԻՑԻ

ՎԷ ՍԱԲԲԱԹՅԻ ՀԱՄԻ ԵՎ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐ

ԱՌՈՆՑ ԳԻՆԱԹԱԼԱՐԸ

ՍՈՒԹԱՄՊՈԼ ԻՆՉԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 250 ղրուշ
Ալեր այլրկ . . . . . 130 »
Իւչ այլրկ . . . . . 70 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիլէ։

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՆՉԻՆ

Պիր սէնէլիկ . . . . . 350 ղրուշ
Ալեր այլրկ . . . . . 170 »
Իւչ այլրկ . . . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիլէ։
Բօսնա իւնրէյի տախիլ տիր։

Մէվլանայի էնէպիյէտէ՝ վէ գայիմէ թէտավիլ իմէյէն վիլայէտա, ապոնէ պէտէլի վէ եպիսօտ Բօսնա իւնրէյի, սիրքէյի խալիսէ օլարագ ախզ օլունացագ տրր։

1 ղրուշլուգ գայիմէ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԱԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչին

1 ինճի վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղ։
3 ինճիլիք սահիֆէյէ . . . . 6 »
4 ինճիլիք սահիֆէյէ . . . . 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիլէ։

ԻԹԱՆ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանաթրն պէհէր սաթրը իչին,

2 ինճի վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղ։
4 ինճիլիք սահիֆէյէ . . . . 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիլէ։

Մէվլանայը նաֆիսայա տայիր մուսպահասաթ վէճճանէն գասրէ օլունուպ, պիլ իֆիհիար տէրճ իսթիճէրէ տիր։

1 ղրուշլուգ գայիմէ

Խտարէխանէսի Սթամպօլտա Քիւրքի խանընտա նումէրօ 7 տէ վէ Մարպասը Եինէ մեզրիւր խանտս նումէրօ 26 տա տրր։ — Գազէթամըզա այիտ բեանֆէյի մեվատ հաղգընտա, Խոզրուտան տօղրուլա խտարէխանէմիզտէ Տիզրան աղա Ճիվէյիկեանա միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կէլէճէկի կիպի, բեանֆէյի մեքեաթիպնի տախի անընն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգրիզա իտիր։

ԱՍԻԱՅԻ ԽԱՌՆԻ ՄԱՐԹ

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ագամս Հավաս

Գ— Խպահ ալընան Ռէլէկրաֆլար։

Բարիս 27 մարթ

Ալբէնի մալիւմաթրն ճիւմլէսի երինէ էվվէլքի կիպի միւճիպի էնտիչէ չէյլէր տիր։ Ռուսիա վէ ինկիլթէրրա պէյնինտէ միւնասէպաթճէ պրուտէթ զուհուրի խապէր վէրիլմէյօր։

Ինկիլիճ հիւքիւմէթի Ամերիգաստա ալթ միւպայաա խտէյօր

Վիէննա, 27 մարթ

Ժէնէրալ Իկնաթիէֆ պու սապահ գոնթ Անդրասի՝ իլէ ուզունճա միւլաքաթ իթտիքտէն սոնրա, իմբէրաթօր (Ֆրանսօա Ժոզէֆ) Թարաֆընտան գապուլ օլունտու։

Բոլիթիչէ Գորէսպոնտէնց զազէթասը, ժէնէրալ Իկնաթիէֆին Վիէննատա իճրա իտէճէյի մէմուրիյէթէ տայիր։ Ս. Բէթէրբուպուրկտան վարիտ օլան պիր գրթա մէքթուպու նէշր իտիյօր։

Պու մէքթուպ տէյօր քի, միւշարիլէյհ ժէնէրալըն մէմուրիյէթի, միւշքիլաթը հազրէնին թէսվիյէսի իչին էն մուհիմմ նոգթա Վիէննա օլտուղունա Ավսթրիա տէվլէթինի գանտըրմագ տրր։ պու սուրէթլէ ժէնէրալ Իկնաթիէֆ Ավսթրիատան թալեպ իթմիչ օլաճագ տրր քի, Ավսթրիա, Ինկիլթէրրայա քէնտիսինտէն հիչ եարտըմ պէքլէթմէմէսին։

Ղօմա, 27 մարթ

Մէպղուսան գամարասը Մ. Ֆարինիյի՝ ըէիս ինթիխապ իթտի։

Բարիզ, 27 մարթ

Ֆրանսըզ ֆոնտսու 109 25
Օսմանը գոնսոլիտէսի 8 07 1/2

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Թարաֆը Հազրէթի Բահչահիտէն ֆէխամէթլու կրանտուգ հազրէթլէրինէ պիր զիաֆէթ քէշիտէ պույուրուլաճաղընը եազմըշ իտիք։ Իչպու զիաֆէթ տիւն ագշամգասրը հիւմայունտա վէ իւսթգաթտա զայէթ միւքէմմէլ վէ մունթազամ սուրէթտէ իթա օլունմուշ տուր։ Զիաֆէթ օն պէշ քիչի իչիւն թէրթիպ օլունմուշ իտի, վէ կրանտուք Նիգօլա մայէթինտէ պուլունան պաղը բըրէնսլէր վէ իսթիյար ժէնէրալ Սգօպէլէֆ վէ Մ. Օնու իլէ, Պաշվէքիլ բաշա հազրէթլէրի, վէ Սէրասքէր բաշա հազրէթլէրի վէ Օսման բաշա վէ պաղը սաիր զէվաթ հազրը պուլունմուշլար արր։

Ցավէթիլէր տիւն սաաթ օն պիրտէ Եըլտըզ Սէրայը հիւմայունընա կէլիպ, սաաթ օն իքիտէ թաամա միւպաշէրէթ օլունմուշ վէ սաաթ 3տէ կրանտուգ պիւթիւն մայէթլէյէ, վաբօրա կիտիպ կիճէյի օրատա կէչիրմիշլէր տիր։

— Շէհիր էմինի տէվլէթլու բաշա հազրէթլէրի տիւնքի կիւն ֆուրունլարը կէզիպ էթմէքլէրի թարթմըշ վէ անճագ պիր ֆուրունտա էքսիք էթմէք պուլաբաղ, շէհիր էմանէթինէ կէօնտէրիպ, ֆուրունճուտան իճապ իտէն ճէզայի նագտի ալընմըշ արր։

— Մ. տը կապրիագ Ֆրանսըզ հիւքիւմէթի թարաֆընտան վաթիգան սէֆարէթինէ թային գըլընտրը Թէլէկրաֆ հավաասինտէն տիր։

— Էվվէլճէ պիր վաբօր իլէ կիթտիեի կիպի տիւնքի կիւն տաախի եինէ պիր վաբօր տօրուսու Ռուս ասքէրի Օսէսաեա միւթէվէճճիհէն Այա Սթէֆանօսատան հարէքէթ իթմիշ տիր։ Ռուսիա խատտա ասքէրինին ճիւմլէ ասքիրատէն էվվէլ Ռուսիաեա ամտէթ իլչէմէսինի իմբէրաթօր հազրէթլէրի թալեպ վէ արզու իթմէքտէ իմիշ։

— Կրան Տիւք Նիգօլա հազրէթլէրի իլէ ժէնէրալ կուրգօ վէ Սգօպէլէֆ ճէնապլէրինէ նիշանը Ալիի Օսմանինին պիրինճի վէ միւշարիլէյհ Կրան Տիւք հազրէթլէրի մայէթինտէ պուլունան Բրէնա վէ սաիր ժէնէրալլարարի թպէլերինէ կէօրէ Օսմանի վէ Մէճիտի նիշանլարը իթա պույուրուլտուղունու Պասիրէթ եապըյօր։

— Ֆէրիգանը քիրամտան Տէրսաատէթ գօմանտանը Ֆուատ բաշա հազրէթլէրի էօհտէսինէ մայէթի Շահանէ եավէրլիեի ինզըմամը մէմուրիեէթ պույուրուլմուշ տուր։

— Մուհաճիրինին մահէլլէրինէ ավտէթլէրի զըմնընտա Ռուսիա տէվլէթի մէմուրլարը իլէ միւզաքերէ իթմէք իւզրէ մուհաճիրին սըհհիյէ գօմիսիօնու բէիսի Նուսուհի պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի իլէ, Սօֆիա միւթէսարրըֆը օլուպ էլեէվմ Տէրսաատէթ մուհաճիրին գօմիսիօնու թէֆթիշ շուպէսի բիասէթինտէ պուլունան Սալիհ բաշա հազրէթլէրի թային պույուրուլմուշ վէ եագընտա մուհաճիրինին մահէլլէրինէ ավտէթլէրի գավիէն մէմուլ պուլունմուշ տուր։

— Իզմիր ճիվարընտա Նարը քէյ նամ մահալտէ պիր կէնճ գարը պիրտէն պիրէ ագլընը զայիտուպ, պիր էվ պըչաղը իլէ, սէքիզ այլըգ չօճուղունուն պաշընը քէսմիշ տիր։ Գօճասը էվէ կէլտիքտէ, գարըսընը, չօճուղուն գանը լաշէսի էօնիւնտէ հայգըր հայգըր կիւլմէքտէ պուլմուշ տուր։

— Վարնատան մարթ 18 թարիխլէ Լէվանթ Հերալտա եազըրնա կէօրէ, միւթարէքէնին ագտընտան պէրի. հիւքիւմէթի մահալլիյէ Օսմանը, Զերքէս վէ Պուլկար մուհաճիրանընը եէրլէրինէ կէօնտէրմէյէ պաշլամըշլար արր։ Զերքէսլէրտէն պիր խայլըսը Տէրսաատէթ կէլմէքտէ վէ տիկէր գրսմը տախի կէլմէք Նիյէթինտէ տիր։ Հէր քէսին եէրինէ կիտէպիլէճէյի իչիւն միւնասիբ էր չըգարըմըշ օլմաղա, Տօպրուճա Թախթալարը խանէլէրինէ ավտէթ իթմէքտէ տիրլէր, վէ պաղը Օսմանը զէնկինլէրի քէնտի էմրագլէրինին հալինի [կէօրմէք վէ էքիմէ պաշլամագ իչին եէրլէրինէ կիթմէքտէ տիրլէր։ Վարնա ահալիսինին գրսմը ազէմի Բուլ տուր, վէ էյէր պունուն իւզէրինէ Թիրքլէրլէ Նահուտիլերի վէ պին քիշիտէն իպարէթ օլան Վարնա էրմէնի սէքէնէսի իլավէ օլունուր իսէ, կէօրիւլէճէք տիր քի Պուլկարլար Վարնա ահալիսինին անճագ ալթը գրսմընտա պիր գրսմընը թէշքիլ իթմէքտէ տիրլէր։

—Լէվանթ Հերալտ գազէթասընին տիւնքի Պօրսա պէնտինտէ աթիտքի օգունմուշ տուր։

«Շու եէտի կիւն զարֆընտա ազիմ թէլաշվէ գօրգու կէօրիւլմիշ տիր։ Ինկիլթէրրա տէվլէթի Ռուսիա վէ Թիւրքիա պէյնինտէ ագտ օլունան մուահէտէնամէնին պիւթիւն պէնտլէրի պէրլին գոնկրէսինէ արզ օլունմասընը իսթէյօր։ Պու շէյ [մուհազագ տրր վէ հէնուզ ըէսմի մալիւմաթ եօգ իսէ տէ, կէօրիւնիւր քի Ռուսիա Ինկիլթէրրանընը պու թալեպինէ մուվաֆագաթ իթմէյօր։ Պունտան շու նէթիճէ հասրլ օլուրյօր քի Գոնկրէսին թէճէմմիւ իթմէյէճէյինէ տայիր օլան զանն գավիլէչիյօր, վէ Ինկիլթէրրա վէ Ռուսիա պէյնինտէ պիր մուհարէպէ վուգուի իհթիմալի արթըյօր։ Իչէր պու հալտէ օլարագ թապի էվրօբա [բիչալարը գարարսըզ վէ պիհուզուր պիր հալտէ տիրլէր։ Գալաթա Պօրսասընտա տախի իչէր պու հալտէ տիր»։

—

ՏԷՑՈՒՆԻ ՕՍՄԱՆԻՑԷ

Էվվէլքի կիւն էսհամը ումումիյէի Օսմանիյէյի համիլ պուլունան զէվաթ վէ պանգա տիրէքթօրլարընտան միւրէքքէպ օլարագ, Ղալաթատա քէօպ գօմէրսիալտա, իբինճի տէֆա օլարագ, թէճէմմիւ օլունարագ, պիր թագրմ միւզաքերաթ վէ մուպահասաթտան սոնրա, աթիտքի մէվատտ թահթը գարարէ ալընմըշ վէ պունուն էհէմմիյէթի պէրքեար պուլունմուշ օլտուղունտան, մէզքիւր գարարլարընն այնէն տէրճիյլէ պէրապէր զիյրտէ տախի միւթալաաթը մախսուսէմիզին պէեանընա միւճասէրէթ իտէրիզ։

Տէյունի Օսմանի էհամը համիլլերինէն միւրէթթէպ օլուպ, 1878 սէնէսի մարթը բուամինին տօգուզունտա Ղալաթատա Քբիւպ մահալլինտէ միւնագրա օլան ճէմիյէթը ումումիյէտէ վէրիլէն զիյրտէ մուհարրէր գարարլարը գապուլ իլլէտիլիմիզի միւպէյնին վազը իմզա իլլէտիք։

1. Տէյունի Օսմանի էհամը համիլլերինին մէնաֆիինի կէրէք մէմալիքի մահրուսէտէ վէ կէրէք մէմալիքի էճնէպիյէտէ իճապ իտէն մահալտէ վիգայէ վէ մուհաֆաղա իթմէք վազիֆէսի պիր գօմիթէի մախսուսէ հէվալէ օլունմուշ տուր։

2. Մէզքուր գօմիթէ թագրիպէն Երմի ազատան միւրէթթէպ օլուպ, «Տէյունի օսմանի էհամընն մէմալիքի Մահրուսէտէ պուլունան համիլլերի գօմիթէսի» թէսմիյէ օլունաճագ տրր։

3. Իշպու գօմիթէնէ նասպ օլունան ազալլերին էսամիսի։

1. Դօրօնիօ Ժորժ,
2. Զունթ Թէօտատ,
3. Քուլթօ Շարլ,
4. Քուբա Կրէկուար,
5. Տըվօ Էմիլ,
6. Էվեէնիան Է.
7. Ֆոսթէր Մ. Բ.
8. Ֆէրնանտէզ Տիազ.
9 Ֆէրնանտէզ Սալոմոն,
10. Հանսոն Հանրի,
11. Հիւսէյին Էֆէնտի,
12. Կէօչէեան Ակոբ էֆէնտի,
13. Զօրանտս Ժան,
14. Մէրսէ Էմիլ,
15. Մագուտա Սիմոն պէյ,
16. Բօրթուգալ Միքայէլ էֆ.
17. Սթէֆանովիչ Զ.
18. Թամվաքօ Ճ. Ն.
19. Թուպինի Պէրնար,
20. Թէրնօ պէյ,
21. Ժորժ Զարիֆի։

4. Իքթիդա իտէն հէր կէօնէ լայիհէ վէ իսթիտայը քալէմմ ալմաք վէ իճապը թագտիրինտէ վէ հէրքանը մահալլ լուզումու կէօրիւլիւր իսէ պիր մուրախասա կէօնտէրմէք խուսուսլէրի հագգընտէ իշպու գօմիթէյէ մէգսունիեթը թամմէ իթա օլունմուշ տուր։ Իշպու գօմիթէյէ պիր տէքանունէ աշնա պիր միւշավիր իլավէ օլունաճագ տրր։

5. Մարիւլ պէեան իարարլէրին պիրէր սուրէթի ճէմիյէթի ումումիտէ հազրը պուլունմայան էսհամ համիլլերի թարաֆընտան գապուլի միւպէյյին իմզա օլունմագ իւզէրէ Տէրսաատէթին պաշլուճա պանքալարընտա պուլունտրրլաճագ տրր։

Տէրսաատէթ 9/21 մարթ 1878

Տուհունու Օսմանիյէյի համիլ պուլունան պունճա զէվաթն մէնաֆիի մախսուսէլէրինի վիգայէ իթմէք իւզրէ պալատէ էսամիսի մուրագգամ զէվաթն չու [թէշէպպիւսլէրինտէն տօլայը նէ տէրէճէ թէշէբբիւր օլունսա սէզա տրր։

Թէշէպպիւսաթը վագտանը պիր հիւսնիւ սէմերէ հասրլ իտէպիլմէսի ումումուն արզու իթտիյի մէվատտէն օլուպ, պու պապատէ հէր քէս քէնտի իգթիտարը տայրէսինտէ, եա մատտէթէն, եա մանէն, վէ եա գալմէն նէ գատար խըզմէթ իտէճէք օլսա, եիւզերճէ պին ահալինին մէնֆաաթընը մուհաֆաղա իթմիշ օլաճաղընա ասլա շէքք ու շիւպհէ օլմայրպ, պէօյլէ պիր խըզմէթ տէ, ազ մէֆխէրէթի մուճիպ օլամազ։

Պու պապատէ հէր նէ գատար թէշվիգաթ օլունսա սէզա տրր, չիւնքի նիչէ նիչէ երգըլմըշ էվլէր, պու սայտէ թամիր ու թէրմիմ օլապիլիր, նիչէ տուլ գարըլար քէնտիլէրինէ պիր մէտարը թէյաիւշ պուլուպ, ֆագր ու զարուրէթտէն գուրթուլապիլիրլէր, նիչէ էօքսիզ վէ պիսուչ եէթիմլէրին իսթիգպալլերի թէէմին իտիլէպիլիր։

Շու հալտէ պունտան հէր նէ սէմերէ հասրլ օլաճաղը թարաֆընա կիտիլսէ, պէօյլէ պիր թէշէպպիւստէն հէր հալտէ պիր մէնֆաաթ հուսուլէ կէլէճէյինտէ շիւպհէ օլունամազ։ Պինայէն ալէյհ, պալատէքի գարարնամէնին պէշինճի պէնտի ահքեամընճա, Օսմանը ֆոնտօլարընը համիլպուլունան զէվաթընը, Տէրսաատէթ պանգալարընտան հէր հանկը պանգա քէնտիլէրինէ գօլայ կէլէպիլիր սէ, կիտիպ օրատա, մուվաֆագաթլարընը միւպէյին գարարնամէնին զիյրինէ վազը իմզա իլլէտմէլէրի խասսէթէն իթթար օլունուր. չիւնքի, պէօյլէ թէշէպպիւսաթտա պաշլըճա էքսէրիյէթին պէօյիւք պիր թէէսիրի օլաճաղընտան, մէնֆաաթը չախսիյէլէրիյլէ պէրապէր, մէնֆաաթը ումումիէյի մուհաֆաղա իթմէք իչին հէր քէսին պէօյլէ պիր թէշէպպիւսէ[illegible]քի էլ իլէ սարըլմասը էլզէմ վէ էհէմմ տիր, զանն իտերիզ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ՂԱԼԱԹԱ ՖԻՒԱԶԱՍԸ

16 Մարթ

Էսհ ում. տիւն ադչ. գաբ.			3-38
Պու սապահ			3-36
Իսթիգ. 63 (Մութօն)	6	% ֆ.	40-
» 65 »	6	% ֆ.	40-
» 69 (Բրինաբ)	6		38-
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)		Լ.	14-75
» 73	6	% ֆ	36-50
Բուամէլի չըմէնտրֆէր	3	%	28-50
Պաղըր	»		170-
Գայմէ	»		263-

ԻՆԿԻԼԻԶ ԳԱՊԻՆԷԹԻ

Ինկիլիզ գապինէթի, ալէմ մուվաճէհէսինտէ իւզէրինէ ալտըղը պիր բէք աղըր եիւքիւն ալթընտան նասլ գալգաճագ, պիւթիւն այէմնաղարը հայրէթլէ պուննա մունթազըր օլմագտա տըր։ Վագտա շու սոն իքի իւչ սէնէ զարֆընտա Ինկիլիզ բօյիթիգասը պիլճիւմիէ Էվրօբա էվլիայը ումուրու մէյանընտա տախի աղնաչըլմազ պիր պիլմէճէ մագամընտա տըր։

Ինկիլիզ գապինէթի, Ինկիլթէրրանընն սէրվէթ վէ գուվվէթը մատտիյէ վէ մանէվիյէսինտէն պահս իտէրէք, Էվրօբա բօյիթիգասը պալասընտա պուլունմագ իսթէր, իսթէր ամմա պու բօյիթիգանընն միւտերիյէթինի տէ տէր իւհտէ իտէմէզ. պու կիւնքի կիւն Ինկիլթէրրատա Կօրչագօֆ, Պիզմարգ, վէ Անտրասի այարընտա օլսուն պիր պաշ վէքիլէր եօգ տուր։ Ինկիլթէրրա չօգ կէօրմիւշ տիւր էօյէ պաշ վէքիլէր քի, ումմամ Էվրօբայա միւշավիր օլապիլմիշէր տիր, վէ հէր միւշքիլաթտէ անլէր իլէ իսթիշարէ իտիլիպ, բէյլէրինէ մուվաֆբգ հարէքէթ իթմէքտէն, մուհասէնաթ կէօրիւլմիւշ տիւր։ Շիմտի տուէլը սայրէնին ահվալինէ նազար օլունտուղու հալտէ, Ինկիլիզ գապինէթինին բէյլինէ միւրաճաաթ իտէճէք հիչ պիր գապինէթ կէօրիւնմէյօր մէյտանտա։ Ինկիլթէրրա իլէ Ավսթրիա պէյնինտէ ալթը այ տըր պիր իթթիֆագ մէսէլէսի չալգանը տուրուր, վէ Ավսթրիա Ինկիլիզ մէյլ իթմէք վէ իթմէմէք թէրէտտիւտիւնտէն հալա գուրթուլմամշ. էշհասը տէվլէտի բօյիթիգիյէտե Լօրա Պիգոնսֆիլտտէն իսէ, տահա զիատէ Կօրչագօֆ, Պիզմարգ, վէ Անարասի լաղբրաբլարը օլտուղու մէյտանտա տըր։ Պունլար մէյտանտա օլմասա տախի Ինկիլիզ բօյիթիգասընտա բապթալը պիր տէվլամ կէօրիւլէմէյօր. պու տէֆա չարգ մէսէլէսինին իպթիտայը զուհուրինտէն պու անէ կէլինճէյէտէք Ինկիլիզ բօյիթիգասընն դաչ տիւրլիւ բէնկ քէսպ իթմիշ օլտուղու լայրգը իլէ թէճէէսսիս օլունսա, պունլարընն ճիւմլէսինին պիր վէ այնի գապինէթ իչի օլտուղունա քիմսէ ինանամազ։

Քօնթ Ավսթրասի նօթասընը գապուլ վէ Պէրլին նօթասընը բէտտա իտէր։ Սթամպօլ գօնֆէրանսընը գապուլ իտէր, վէ մուճիպինճէ հարէքէթ իթմէքտէն իճթինապ իտէր. բրօթօգօլ գալէմէ ալը, վէ էրթէսի կիւն իմզասընը կէրի ալը, պիթէրբուրգմ տէր, վէ ճէնկէ հազըրլըգ կէօրիւր, Ինկիլիզ մէնֆաաթընը չարթ պէեան իտէր, վէ պու մէնֆաաթընն էսասընը հարբլ հարբլ միհվէրինտէն օյնաթըր. Օսմանլըյը իսթիհսապ իտէր, վէ Օսմանլը իչիւն նէ պիր չիլին նէ տէ պիր տամա գան սարֆ իթմէյէ բաղը օլուր. Մոսգօֆուն Պուլկարը թասահհուպ իթթիյինի զէմմ իտէր վէ քէնտիսի Եունանը թասահհուպ իտէր։ Դօնկրէ խթէր, վէ Գօնկրէ թէճէմմիւիւնէ հայիլ օլուր. լաքին պու մագուլէ հալլերի թասատտա իթմէքլէ պիթէր չէյ տէյլ տիր. Ինկիլիզ գապինէթինին պու հալինէ բէք չօգ սէպէպլէր կէօսթէրիլիյօր, վէ պունուն պիրինճիսի վէ պաշըճասը, սինն իւ ախլագը իգթիզասընտան Լօրա Պիգոնսֆիլտին թէանիւտէ գարիպ պիր թիթիղնէյի վէ թիղմէյրէպլիյի վէ պունա մուգապիլ Լօրա Ցէրպինին կէվչէրլիյի վէ ֆիւթուրսուզլուղու վէ տէրէճէյը սանիյէտ տախի, գապինէթ ազալարընն պիրպիրի իլէ իթթիֆագսըզըրը ատտա օլունույօր։

Պաչգալարը տախի ասըլզատէկան կիւրուհինտէն մատտա Ինկիլիզ մէյլէթինին լորտ մէյշարիլէյհէ բէք միթէվէճճիհ օլմատըգընը պունա սէպէպ պէեան իտիյօրլար, տիկէրլէրի տախի գէրալիչանընն վէլիի ահտը օլան բըտը կալընն թէյսիրինի պունա սէպէպ կէօսթէրիյօրլար։ Միւշարիէյհ բրէնս տը կալընն լորտ Պիգոնֆիլտ բօյիթիգասընա տէրեճէի նիհայէտե զրտտիյէթի Ինկիլթէրրատա քիմսէտէն մէսթուր տէյիլ տիր. վագտա Ինկիլիզ գանունու էտասիսի ահքեամընճա բրէնս տը Կալընն ումուրու իտտրէտե սէլահիյէթի հիչ տիր. լաքին գրրգ սէնէտէն պէրու հիքիմէթ սիւրմիշ օլան գրալիչանընն տա, տրթրգ գէրայիզի հիքիմէթտէն պէզմիշ վէ պրդմբշ օլտուղունու ֆէհմ իտէնլէրին տէ, տահա բէք ուզուն սիւրմէեէրէք Ինկիլիզ թախթընա ճիլուս իթմէսի միհթէմիլ օլան պիր բրէնսին թէվէճճիհ հիւնիւ գաղանմագ սէվտասընտա օլմալարը թապիի տիր. իլա գրալիչա իլէ վէյիի ահտ արասընտա էօյլէ բէք ուէ պիր գէվգէլատ իմթիգաճ ալամէթլէրի կէօրիւմէտիյի հալտէ, էյէր պունա պիր պուրուտէթ տէ տենմէզ իսէ։

Պաղբարը տախի իտտաա լաէրլէր քի շիմտի Ինկիլթէրրատա Թօրիլեր իլէ Ուիկլեր արասընտա պիր եէնի վէ իչիհնճիւ թագբմ տահա բէյտա օլմուշ տուր քի, նէ Թօրիլեր գատտար գօնսէրվաթէօր, վէ նէ տէ Ուիկլեր գատտար լիպերալ տըր, վէ պունլարընն ճիւմլէսի բրէնս տը Կալընն թահթը հիմայէթինէ այնմըշ տըր։ Լօրա Սալիզպուրի, տիկէր պիր ըէֆիգի իլէ պու թագբմընն բուհու տուր տէյենլեր տէ վար։

Հէր նէ իսէ, լօրա Պիգոնֆիլտ, հարպ մը իտէճէք սուլհ մուիտէճէք, գապինէթինի չու թէբէտտիւտտէն եագընն վագթտա գուրթարամազ իսէ, հիւքիմէթտէ գալաճաղընը միւմքին կէօրմէեէնլեր Ինկիլթէրրատա կիթիքճէ վէ հէր աընբֆատան օլաբագ չօղալմագտա տըրլար. վէ կէրէք Լօրա Տէրպի վէ կէրէք Սէր Կլատսթընտան սարֆը նազար օլունտուղու հալտէ, Սալիզպուրի թագբմընընն մէտնէտէ կէլմէսի բէք տէ գապիլսիզ կէօրիւնմէեօր։

Ց. ՎԵՐԴԱՆ

Ամերիկա վէ Գոնկրէ, Բուսիա վէ Ինկիլթէրրա.

Պու սէրնամէ իլէ մարթ 18 թարիխինտէ նէշր օլունան թայմզ կազէթասընընն աթիիզզիքր պէնտինի պէր վէճճը աթի թէրճիւմէ իթմիշիզ։

Ամանամէնին սիւրէթի պէնտ պէնտ, վէ բէսմի օլարագ նէշր օլունունճայատաք, տէֆա տէֆա անտէն պահս օլունաճաղընտան, պաղէն թէքէրրիւր տախի վուգու պուլմասը չարէսիզ տիր. աթիիզզիքը պէնտ Էվրօբա կազէթալէրինին էն սոն հավատիսի իսէ տէ, հավի օլտուղու ֆըգրալարընը պաղըսը օգույանլարընմըզա մալիւմ տիւր, ֆագաթ օնլարը թայ իթմէք տէ գալել օլմայաճաղընտան, պէնտին թէքմիլի պէր վէճճը աթի տէրճ օլունտու։

Լօնտրա, մարթ 18։

«Ամիսթէֆանօս ահանամէսի-նին թատիդ վէ մուպատէլէսի տիւն Բէթրօպուրկտա իճրա օլունտու, վէ սիւրէթը մուսատտագէսը եարընն (մարթ 19) մախսուս թաթարլար իլէ էքսէրը տէվլէթլէրէ կէօնտէրիլճէք տիր տէնիեօր։ Մէսմուաթա նազարէն, ահանամէնին սիւրէթի տուէլը Էվրօբա եէտինէ վասըլ օլմատըգճա, Ռուսիա թէրաֆընտան իլան օլունմաեաճաղընտան, ահանամէը մէզգիւրիւն հարֆը հարֆընա միւթալաասը տահա պիր գաչ կիւն մուրուրինէ միւհթաճ օլաճագ տըր։

«Պու ճիւմլէ իլէ ահանամէնին հավիչ օլտուղու մէվատը մուհիմմէ հագգընտա Բէթրօպուրկ մուխպիրիմիզ պիդէ պաղը մալիւմաթը մուհիմմէ վէրմիշ տիր։

«Էվվէլա ահանամէյէ, ահանամէ էֆէնտիյէ խմի վէրիլմիշ տիր. պու թապիր իլէ Ռուսիա էվվէլճէ Էվրօբայա պիր Քասահհ հագգը վէրմիշ օլույօր, պունուն իլէ պէրապէր պօղաղարընը կէչիտ հագգընտա լազըմ կէլէն գարարրն տախի ըէսմէն գօնկրէյէ իհալէ օլունմուշ օլտուղու մալիւմ տիր։

«Ռուսիա բէք նազիք պիր նօգթա հագգընտա տախի քէզալիք Էվրօբա տէվլէթլէրինին իրատէսինի թահսիլ իթմէք իսթէմիյ տիր, չիւնքի եէնի Պուլղարիսթանընն գըպլէ հուտուտլարընն թահտիտինին պիր Էվրօբա գօմիսիոնու մարիֆէթի իլէ իճրա օլունմասընա ըէյ վէրմիշ տիր։

«Քէզալիք Ավսթրիա իլէ տախի հիւսնիւ իմթիգաճ հասըլ իթմէք իւզրէ, Պուլղարիսթան Գավալա ջէօրֆէզինտէ պիր իսկէլէ վէրիլմէսինի սատէճէ պիր թէքլիֆ իթմիշ տիր, ֆագաթ օրալարտա պու իսկէլէնին եէնի Պուլղարիսթանա թէրքի հագգընտա պիր մուխալիֆէթ զուհուր իթմէյի հալտէ, թարզը ախէրլէ պիր թէսվիյէյ բաղը օլաճաղընա տա մէյեալ օլտուղունու պէյան իթմիշ տիր։

«Էվրօբա էֆքեարընա օլան պու տէրէճէ պիր բայէթ, օլտուգճա խայր սլամէթլէր տիր։

«Եունանլարա տա գօնկրէտ պիր սանտալիա վէրիլմէսինէ Ռուսիա մուխալիֆէթ իտէյօր տէնտի իտի, պունտա տա Ռուսիա հալիմանէ տավրանրպ, տէյօր քի պէնիմ մուխալիֆէթիմ, մահգա Եունանընն տա Բարիս ահանամէսի-նի իմզա իտէն տէվլէթլէր իլէ պէսպէրապէր օթուրմամասը վէ մէմալիքի Օսմանիյէնին արաշի թէսվիյէսինտէ Եունանընն տա բէյինէ միւրաճաաթ օլունմամասը իչիւն տիր։

«Ֆագաթ Եունանընն տա պաղը սիվալ ճէվապ իչիւն գօնկրէյէ պիր մուրախխաս կէօնտէրմէսինէ վէ Եունան մէսալիհի հագգընտա անընն տա պիր բէյ վէրմէսինէ մուխալիֆ տէյիլիմ, տէյօր։

«Զանընմըզճա, Եունան պիր մինասիպէթ ալտըրը իսէ, հէմ Եանեա վէ Սէլանիք վիլայէթլէրինին Եունան գըրալընա թէրքի, վէ հէմ տէ Պուլղարիսթանտա միւթէմէքքին Ռումլարընն հիմայէթի մէսէլէսինի տէ գօնկրէյէ արզ իտէպիլճէք տիր։

«Էյէր Ռուսիանընն տա պունա մէյլի վար իսէ, իլերիւտէ պաղը միւզաքէրաթ ճերիանը իլէ տէ պու իքի հիւքիմէթ եանի ֆինկիլթէրրա իլէ Ռուսիա բէք մուհիմ պիր մատտէտե պիրի պիրինին էֆքեարընը աղնայապիլիրլէր։

«Զիւնքի Ռուսիա տէվլէթի պիհագգընը խայալ տախի իտէմէզ քի տէվլէթիմիզին (եանի Ինկիլիզին) Եունանը գօնկրէյէ տավէթ իթմէսի, օնու տա Բարիս ահանամէսի թասահիհինէ մէմուր սըֆաթը իլէ գապուլ իթմէք իչիւն տիր։ Պու հագգ մուգատտէմա մէզգիւր ահանամէեի իմզա իտէն տէվլէթլէրտէն պաչգա պիրինէ վէրիլէմէզ։

«Լաքին գօնկրէնին եօլունա հայիլ օլաճագ պաչգա տահա աղըր նօգթալար վար։ Պիզմ տէվլէթիմիզ (Ինկիլիզ) Ռուսիանընն ահանամէյի իպթիտայէնինթէքմիլինի գօնկրէյէ արզ իթմէսի իչիւն ըէսմի եախօտ զայրի ըէսմի պիր սիւրէթլէ միւթէահիտ օլմասընը մաթլուպ իթմիշ օլտուղունտան, պու մաթլուպա տայանաճագ տըր վէ տայանմալը տըր տա։

«Ռուսիա պունա էօյլէ պիր ճէվապ վէրիյօր քի, բէք ինճէ պիր տիբլօմաթլըգլա տախի նէտէյօր վէ նէ իսթէյօր օլտուղու աղնաչըլմամազ։ «Պէն ահանամէ-«նին հիչ պիր գըսմընը էէրօբա-«յա իպրազ իթմէքտէն իմթինա «իթմէյէճէյիմ», տէյօր։

«Պու հաֆթանընն սոնլարընա, ահանամէ տէվլէթլէրին էլինէ օճաճընտան, հէր պիր լուզէթինի թահթը տրգգաթա ալապիլիրլէր, վէ հանկը մատտէնին, եա քէնտիլէրինին, եա տա ումումի էէրօբանընն մէնֆիիինէ տօգունուր եա սօգունմազ օլտուղունա գարար վէրմէյէ վագթտրը օլաճագ տրը։

«Ֆիլվագի Ռուսիա իտտաա իտէյօր քի, ահանամէնին պիր գըսմը խուսուսի օլուպ, Օսմանը իլէ Ռուսիա պէյնինտէ մէրի օլաճագ մէվատտէն տիր. լաքին չունու տա ինքեար իտէմէյօր քի հէր պիր մուրախխաս տա անլէրտէ քէնտի նազարլարը իլէ պաչգա տիւրլիւ չէյլեր տէ կէօրէպիլիր օլտուգլարընտան, անլէրին տախի թահթը թէսգիգէ ալընմասը իճապ իտէճէք տիր. վէ գօնկրէ մուվաֆգաթ իթթիյի հալտէ, անլէր տէ թէճէէսսիս օլունարագ, անլէր հագգընտա տա պաղը թատիլաթ մաթլուպ օլունապիլճէճէք տիր։ Իմտի, ահանամէնին հէր պիր սաթըրընն տա գօնկրէ թէրաֆընտան թահթը թէտգիգէ ալընմասընա Ռուսիա օ գատտար գարշը կէլմէյօր. լաքին Ինկիլիզ տէվլէթինին մաթլուպու Ռուսիանընն ահանամէյի ըէսմէն մուրախխասլարա թէպլիղ իթմէք մատտէսի օլտուղունտան, պունա գարշը կէլիյօր։ Պունտա չիւպհէսիզ Ռուսիանընն բէք ինճէ պիր միւթալաասը օլմալը տըր։

«Ռուսիա ահանամէսինի պիր թագբմ տէվլէթլէրէ թէպլիղ իտէյօր։ վէ հէր պիր պէնտի, վէ հէր պիր սըրասը հագգընտա անլէրտէ պիր թէմեիզ հագգը տա թանըյօր իսէ, նիչին էօյլէ իսէ ահանամէյի մուրախխասլարընն մասասը իւզէրինէ վագ իթմէքտէն չէքինիյօր։ Գօնթ Ցէրպի, Գօնթ Ավսթրասի, վէ Բրէնս Պիզմարգ այրը այրը տուրտուգճա օնլարա ահանամէյի թէպլիղ իտիւպ տէ, պէրապէր պիր մասա էօնիւնտէ օթուրտուգլարը հալտէ թէպլիղ իթմէմէք նէ տէմէք տիր, վէ պունտա նէ ֆէրգ վար աճապա.

«Պու սիվալէ պիրի պիրինէ մուխալիֆ պիր թագբմ ճէվապլար վէրիլիյօր։ Պիր բիվայէթէ նազարէն, Ռուսիա գօրգայօր քի, էօյլէ էէրօբա իճթիմանէ թէքմիլ պիր թէսլիմիյէթ կէօսթէրմէսի, օվմայա քի տիբլօմաթճա օլան վագարընա պիր թէնէզզիւլ հասըլ իթսին, եախսա տահա աչըզը, քիպրինէ տօգունսուն։

«Կէրէք Բէթրօպուրկտա վէ կէրէք Մօսգանընն պալաթէր ճէմիյէթլէրինտէ, Զարընն պու տէրէճէյէլէրէտէք Էվրօբայա թէվաֆֆիւ իթմէսի ատէթա թատայիպ օլունույօր։ Ռուսիա եիչզ պէն նուֆուս թէլէֆի իլէ պիր մուզաֆֆէրիյէթ իտինտիքտէն սօղրա, անտէն հասըլ օլան նէթիճէլէրին տէ էվրօբալան թասատիգինէ ըէճա իթմէյէ հիչ իգթիզասը եօգ տուր տէյօրլար։

«Լաքին մէմուլ իթմէյիզ քի, բրէնս կօրչագօֆ տա պու մագուլէ նազարիյաթա հէվալէյը սէմմը իթթիպար իթսին, քէզալիք զանն իթմէյիզ քի Ռուսիա հիքիմէթի, ահանամէյի այրը այրը տէվլէթլէրէ թէպլիղ իթմէսինի տիբլօմաթճա վագարընա տօգունմազ ատտ իթսին տէ, տէվլէթլէրին հիյէթը իճթիմանիյէլերինէ թէպլիղինի տօգունուր ատտ իթսին։ Պունտա էյէր Ռուսիա պիր ֆէտտաքեարլըգ իթմէքտէն գօրգույօր իսէ, զաթէն պու ֆէտտաքեարլըգը իթմիշ պիթիրմիշ տիր։

«Պունա պալատտա սէյան օլունանան տահա միւսքիթ պիր մանա վէրիլիյօր. Ռուսիա չունտան գօրգույօր քի տէնիյօր, ահանամէյի վէսմէն գօնկրէ հիյէթինէ թէպլիղ իթմէյի հալտէ, անտէն գօնկրէնին էմրինէ մունթազը օլույօր կիպի պիր մանա եա մէճպուրիյէթ չըգմասընը, վէ գօնկրէտէ հէր մուրախխաս ըէյինտէ վէ միւզաքէրէսինտէ սէրպէսթ օլաճաղընտան, պու մուամէլէ իլէ Ռուզիա քէնտի սէրպէսթիյէթինի տէ պիր պաղ ալթընա գոյմամըշ օլսուն. Լաքին տէրինճէ տիւչիւնիլիւր իսէ պէօյլէ պիր մանա չըգարմագ տա՛գգաթլ կէօրիւնմէզ։

«Ամիսթէֆանոզ ահանամէսի իլէ, Բարիս ահանամէսինին ահքեամընտան հանկը գըսմը, նէ գատտարը, նէ ճիհէթի ֆէսխ վէ իպթալ օլունմուշ, պունա հիւքմ իտէճէք հաքիմլէր եինէ Բարիս ահանամէսինի իմզա իտէն տէվլէթլէր տիր, պունու Ռուսիա նէ ինքեար իտէպիլիր, նէ տէ իթմէլի տիր։ Իմտի չէրայիթի սուլհէյի հավի օլան պիր սէնէտի քէնտիսի ըէսմէն տէվլէթլէրէ արզ իթմէյէ մէճպուր տուր։

«Խուսուսա քի ահանամէնին թասահհինէ մէմուր օլան Գօնկրէյէ քէնտի տուխուլինի տէ քէնտիսի գապուլ իթմիշ տիր, վէ պու գօնկրէտէ կէրէք ֆահանամէնին մէվատտը ումումիյէսինի վէ կէրէք մէվատտը խուսուսիյէսինի թասհիհէ պիր սէլահիյէթ տախի թանըմըշ տըր։

«Էյէր ահանամէտէ, թատիլինի գապուլ իթմէյէճէյի պէնտլեր վար իտի իսէ, օնու էվվէլտէն խապեր վէրիպ, գօնկրէյի գապուլ իթմէմէլի իտի։ Տէվլէթլէրէ էվվէլճէ աղնաթմալը իտի քի, գօնկրէյէ եալընըզ տէվլէթլէրին մէնֆաաթընա միւթաալիգ օլան պէնտլէր արզ օլունուպ, գուսուրունտան սարֆը նազար օլունաճագ տըր. պէօյլէ իթսէ իտի, գօնկրէ իւզէրինէ վագի օլան միւքեալէմաթ ֆէսխ օլունուպ, գօնկրէտէ հէմէն պաչլամազտան պիթմիշ եանի միւմքինսիզ օլուրտու։ Լաքին պու հալտէ տէ, Ռուսիանընն մաթլուպու նէ տիր, հիչ օլմազսա պու խուսուսէս աչըգ աչըզա աղնաչըլըր օլուրուտու։

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

(209 Նոյեմբերեան տեղեկ.)

«Վադա գապինէթ ազալ-ըընան հիշ պիրի պիր Ֆէչինին մահրէմանէ օլարագ տախի պէ-եան իթալեան/խթարաթը քէմ իթմէյէ մէճպուրիյէթի օլմանը-տը։ Զիւնքի պու մագուլէ իխ-թարաթ վէլէվ տաղայբգան օլուն Ինկիլթէրրանը եալընըզ խարիճի տէյիլ, տախիլի մէնֆաաթը-նը տախի իսլալ իտէպիլը։ Հալթա պու մագուլէ իխպարաթը խանֆի-եէ թիթէր ֆուտբա, իսթէր պաշ-գա պիր տէվլէթ էլչիսի թէրա-ֆընան վուղու պուլդուն, պուն-տա օ էլչինին տէ պիր նիյէթը խանֆիյէսի օլամագ մը, վէ իս-թարաթ կիզի օլուղու իչիւն, տուրէնտիչ օրմանան պիր ֆիբէ-լանը իհմալինէ սէնդիկիյէթ վէր-մէզ մի։ Օ հալտէն իշմէ պու մա-գուլէ սիվալը թէրէթիպ ի-տեր։

«Գապինէթին թէչէպպիսիթ-միյի պու մէքթուպիյէթ թարիխ դինտէն Հինտիսխան հագդընտա նէ մէզարրաթ հասրլ օլաճաղը, Մբսթբը Լայարաբն թահրիրա-թընտա կէօրիլէն իխթարաթտան տա անլաչլը։ Լաքին եալընըզ Մբսթբը Լայարտ աէյիլ իսի պու մնդուլէ իխթարաթը տիրիգ իթ-մէյլէն ուէնում մաթպուաթբմըզ հաֆիթա պէ հաֆիթա պունու պի-զէ խապէր վէրտի։ Պիր խարիճի-եէ նազրը եալընըզ կէլէճէք վագթըն հիւքմիւնիւ խուչինմէ-եիպ, քէնտի վագթընըն վէ հալը հազրընը հիւքմիւնիւ տախի տիւ-չիւնմէլի տիր, չիւնքի չօգ տէ-ֆա պիր մատուէտէն զուհուր ի-տեէճէք միւսայիպ, կէլէճէյէ գալ-մայբպ վագթը հազրրտա զուհուր իտէպիլիր։ Ինկիլիզ միլլէթի պիր խարիճիյէ նազրընա եալընըզ պիր ի կէօրտիյիւ եա պիր ահմանմէ թանզիմ իթալիյի իչիւն մինէթ-տար օրմայբպ, օնտան միլլէթէ նէ քեար վէ զարար հասրլ օլապիլիր, օնա սարֆը զիհն իտէր։»

12 մարթ Իզ-

ՍԹԻՆԼԻ ՕՎ ՕԼՏՐՐԼԷԹ

Թէրճիմանը Էֆեռ. — Շու մա-պահասանը խիւլասայը մասլի իքի տիր. պիրիսի Պուլղարիսթան ահվալինի գապինէթ Ինկիլիզ նօգթայը նազարիյէսինտէ թաա-միգ իթմէյիպ, Ռուսիանը ար-գասընտան կիթմէսի վէ Ռու-սիա հէր նէ տէտի իսէ օնա ի-նանմասը իչին պիր նէվի թապիր տիր։ Իրինճիսի պիր էճնէպի էլ-չիսի, Ինկիլթէրրայա մազարրա-թը օլաճագ պիր մատուէյի էս-բարէն խապէր վէրմիշ օլտուղու իչիւն, մատամ քի մատտէ Ին-կիլթէրրայա մուզիրը տիր, պու պիզէ էսբարէն խապիր վէրիլսի, օրթայա չէգարմագ օրմազ պէհա-նէսի իլէ անտէն սարֆը նազար իթմէք ճայիզ օրմայաճաղը տրը։

Պիզճէ, պիրինճի մանատա սա-հիպի իմզայը բէք հագլը կէօր-մէյիզ. չիւնքի Ինկիլիզ մէմուր-լարը Պուլկարիսթան վուգուաթը-նը հէչ պիր վագթը պիթարաֆա-նէ վէ պիղարազանէ թէճէսսիս իտէմէտիլէր. Ռուսլար բիրէյի տէվլէ իթտիլէր իսէ տէ, Ինկի-լիզլէր տէ տէվլէյի բիրէ իթմէյէ աղ չալըշմատըլար, եէթիշիր քի Ռուսիա պիր չէյէ չէօյլէ տիր տէսին, Ինկիլիզ օնա մութլաղա էօյլէ տէյիլ տէմէլի իտի։ Պուլ-ղարիսթանըն բուլահթա միւհ-թաճ օլտուղու պիւթիւն տէվլէթ-լերտէն վէ տէվլէթիմիզտէն տա-խի իգրար օլունմուչքէն, Ինկի-լիզ գապինէթի Պուլկարիսթանը ահալի իչիւն ճէնէթէտէն բա-հաթ պիր մէմալիք աատ իթմէք իսթէսի։ պու ճիհէթլէ Ինկիլիզ գապինէթի բէք տէ Ռուսլանընը արդասընտան կինմէսի։ Հա-քին իքինճի օլ պունտան մ. հիմ տիր։ 1853 տէ մի թէվֆիգ-քէրաթօր Նիքօլանը տախտ, Բէթրօպուրկտա մուզիմ Ինկիլիզ սէֆիրի Սիմ.օր իլէ օլան միւքա-լէմէյի խաֆիյէսի ահվալը մա-լիւմ տիւր. օ վագթ Ինկիլիզ էլ-չիսինին պու վիւքալէմէյի խա-ֆիէյի մէյտանա չըգարմասը, Դըրբմ մանճարէպէսինէ ձէպէպ ատտ օլունտու։ Վադտա օլ էս-նատէ Ինկիլիզին միւրաաբ Ռու-սիա իլէ ճէնկ իթմէք օլտուղուն-տան, պու էսրարը մէյտանա չը-գարմասընտան իսթիֆատէ իթ-մէտի տէյիլ, լաքին պէօյլէ պիր հարէքէթիս Ինկիլթէրրանը չա-նընա եագըշմագ օլտուղու տա օ վագթլար աղ թէրաֆտան եիւ-զիւնէ վուրուլմասը։ Պու տէֆա տախի Ռուսիա էլչիսի Շուվալօֆ 1877 յունիս 8 ինտէ Ինկիլթէր-րա խարիճիյէ նազրընա Այս-թէֆանօ ահանամէսինին էսաս-լարընը էսրարէն պէհան իթմիշ իտի։ Մուհաղրիր տէմէք իմթէր քի, Ինկիլիզ գապինէթի նասրլ քի չիմտի Այսթէֆանօ ահ-նամէսինի գապուլ իթմէեօր իսէ, օ վագթի տա պունու մէյտանա չըգարրըպ, գապուլ իթմէմէյիյի-տի։ լաքին էսրար օլտուղու իչիւն լօրտ Տէրպի օնու քէէնիրիէմ եէ-քիւն հիւքմիւնտէ թուռնուպ, սօղրա իշ պուրալարա կէլտի։

Պունտա շու ճիհէթլէ տախի մուհարրիրի հագդը կէօրիւրիւ-քի, Ինկիլիզ գապինէթի սայիր գապինէթլէր միսիլլու Օսմանը-նըն հարպճա Ռուսիայա տայանա-մայաճաղընը բէք էյի պի իրտի, իմտի պունու պիլէ պիլէ Ռուսիա-նըն օ տէրէճէ մուզիրը թէքլիֆ-լէրինի տույուպ տա, դայտ իթ-մէմէսի ատէթա Ռուսիայա պիր մէյտան վէրմիշ տէմէք օլուր. եանի նէ եարար իսէն եար պէն գարբշմամ տէմիշ օլմասը կիպի տիր։

Լօրտ Տէրպի նիչիւն պունու պէօյլէ եարտը։ Տէվլէթճէ պիր գարարը մէյտանա չըգարտրդը իչիւն 1853 գապինէթինին էֆ-քեարը ամմէ մուվաճէհէսինտէ կիրիֆթար օլտուղու մէզմումի-յէթտէն քէնտիսինի վէ գապինէ-թի սագրնտըրմագ իչիւն մի, պաշ-գա պիր էֆքեարէ մէպնի մի, պունու աթիտէ եազրյաճագ թէ-վարիխ քէշֆ իտէպիլիր։ Լաքին պիզճէ էն զիատէ թաճիւպէ շա-յան չէյ, Շուվալօֆուն էօնիւնտէ պէօյլէ պիր սապրգա վար իլէն երինէ Ինկիլիզ գապինէթինէ պէօյ-լէ պիր էսրար աչմաղա ճէսարէթ իթմէսի տիր. պիր ուսթալըգ մը-յբտը պու պիր շաշկընլըգ մը. չիմտիլիք քէշֆի գապիլ տէյիլ տիր։

ԲՐԷՆՆ ԿՕՐՉԱԳՕՖ

Բարի ժուրնալ նամ Ֆրանսըզ ղազէթասը բրէնս կօրչագօֆ հագ-գընտա շու ֆրգրալարը տերճ ի-տիյօր։

«Բրէնս կօրչագօֆ, պէօյիւք ա-տէմ աղ օլան շու տէհրիմիզտէ էն ալէօյիւք ատէմլէրտէն պիրիսի տիր։ Վէֆաթ իթմէսինի իսթէ-մէմէքտէ օլտուղումուզու հաէթ վա՞ր մը։ Պաշգա պիր չէյէ մէպնի օրմայբպ անճագ տիր-լօմաթլրգ սէնաաթը իչիւն տախի օլսա, քէնտի վէֆաթը աիւնեաատա աչրգ պիր եէր պլրրագաճագ-տը։ 1856 տան պէրի խարիճիյէ նազրը վէ պ/ր ռուպ տէհիրտէն պէրի քէնտի մէմլէքէթի հիւքիւ-մէթինին ռուհու օլան բրէնս Ա-լիքսանտր, Կօրչագօֆ, բրէնս Պիզ-մարգ իլէ պէրապէր, չիմտիքի բոլիթիգանընն էն միւսթայիտ տիր-լօմաթ հէյէթինի թէչքիլ իթմէք-տէ տիրլէր։

«Պիր գաչ սէնէտէն պէրի տիր քի պունտան պէօյլէ Էվրօբա եօգտուր տէնմիշ տիր։ Պու իքի պաշ վէ-քիլլէր (Կօրչագօֆ վէ Պիզմարգ) Էվրօբանընն եէրինի թուռմուշ տուրլար։ Իլէրուտէ անլաշըլա-ճագ տրը քի, պու իքի ատէմլէ-րին պէօյլէ օրմասը պէնի պէչէր իչին ֆայիտէյի մի միւճիպ օլտու-ղարարը մը։ Պիզ պու պապատէ չմտի պիր չէյ տէյմէմիզ։

«Բրէնս կօրչագօֆ էյէր վէ-ֆաթ իտէճէք օլուր իսէ, էն միւսաիտ վէ չերէֆլի պիր հալտէ աիւնեայը թէրք իթմիշ օլաճագ-տը։ Շիմտի Բ էնս կօրչագօֆ, Բրէնս Պիզմարգը 1871 տէ իթ-տիյի զալէպէտէն տահա պէօյիւք պիր զալէպէ գազանմագտա տրը։

«Բրէնս Պիզմարգ 1871 տէ Ֆը-բանսայը բարչալամասը վէ մաղ-լուպիյէթինտէն տօլայը իւղէրինէ չագ պինմէտի։ Բրէնս կօրչագօֆ իսէ Պէօյիւք բէթրօնուն վասի-յէթնամէսինի իճրա իտէյօր, վէ հաթթա էօթէ պիլէ կէչիյօր։ Բը-բէնս կօրչագօֆ թիւրքիայը գա-յիֆլէթմէտի վէ բարչալամասը. իլլա՝ տահա էօթէ կէչտի, պիւ-թիւնիւնիւ պիրտէն ալտը։ Օս-մանը տէվլէթի չիմտի անճագ Ռուսիանընն սայէսինտէ պագի գա-լաչօր։

«Օ տիբլօմաթ քի (Բրէնս կօր-չագօֆ) 1856 Բարիս մուահէտէ-սի ագապինտէ պիր թահրիրա-թընտա, «Ռուսիա ագլընը պա-չընա թօբլայօր» տէմիշ իսի, 1871 տէ՝ «Ռուսիա ույանըեօր» տէ-տի. 1878 տէ իսէ, «Ռուսիա զա-լէպէ իտէյօր» տիմէյէ հազգը վար տրը. էյէր աիւնեայը թէրք իտէճէք օլուր իսէ, գալանտրը-նը ագիմ զալէպէի տիբլօմաթիդ էյէ-տէն մէմնունէն վէֆաթ իթմիշ օ-լաճագ տրը։

«Պիր մուղաֆֆէր ժէնէրալ մէյտանը հարպա վուրուլտուղու վագթի, տիւշմէնտէն՝ ալտրը-գ պայրագլարը քէֆին մագամքն-տա գուլլանըպ քէնտիսինի պէօյ-լէ պիր չէրէֆլի սուրէթտէ տէֆն իթմէք միւմքին օլտուղու կիպի, Բրէնս կօրչաքօֆ տախի վէֆաթ իթտիքտէ, արդասընտա պաշա չըգարրըմբշ պէօյիւք պիր իշ թէրք իտէճէք տիր։ Բուս օրտուլարը շու սօն մուհարէպէտէ տայմա մու-զաֆֆէր օրմատըլար. ֆագաթ Բուս տիբլօմասիասը հիչ մաղլուպիյէթ տուչար օրմամբշ տրը։

«Բրէնս կօրչագօֆ պու կիւն սերպէսթճէ տէեէպիլիր. «պունտան պէօյլէ Թիւրքիա տա եօգ, Ինկիլթէրրա տա.» հաթթա. — քի պու պահս պէօյիւք պիր զա-լէպէ տիր,—եիւզիւնիւ Պիզմար-գա չէվիրիպ, պուրնունուն ալ-թընտան կիւլէրէք, «Պէնիմ էն էյի տօսթումու տախի ալտաթ-տըմ» տէյէպիլիր։»

—

Գավայիմին թէտավիւլտէն գալ-տրրըլըպ իհրագ իտիմէսի իչիւն պէհեր գըյէ էթմէքտէն ալընան բարատան, Բէնկարիտէ պիրինճի հաֆթատա 2112 վէ Թօսեատա 1095 վէ Ինէպօլուտա պիրինճի վէ իքինճի տէֆատա 2820 ղչլուգ քի, ճէման 6.027 զուրուչլուգ գայիմէ իհրագ օլունմուչ տուր։

(Վ.Թ.)

ՏԷՐՄԱԱՏԷՔ

ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԻՐԲԷԹԻ

1878 ալաֆրանգա մարթ 25տէ եէ-տինճի սէֆա օլարագ վիւնագրա օլան հիսսէտարան մէճլիսի ուսմանինէ ի-տարէ մէճլիսի թարաֆընտան իսպարտ օլունան բարօրթօ տուր։

—

Նիկամնամէի ա. խիլիմիզին 33 ինճի պէնտի ահքանընճա, 1877 սէնէսինտէ շիր բէթին մուամէլա-թը ճարիեէսինին ահվալինի պէ-յան վէ պու կիւնքի թէճէմմիւտէ թահթը միւղաքերէնէ այընմասը մուդաբիրը օլան մէվատտա իւղէ-բինէ միւղաքերէ իթմէք իւղրէ, պու կիւն ումմէմի մէճլիս ագտ իթմիշիզ տիր։

Վարիատթըմզէն աղալմասընը միճիպ օլան էսպապը կէչէն սէ-նէքի բարօրթօմուղտա պէյան իթմիշ իտի։ շու էսպապէ, պու սէնէքի զավայիի մայիտէ մուն-զամմ օլտուղու կիպի, մուզայի-գայը ումմիտիէ հէր կիւն թէղա-եիտ իթմէքտէ վէ ամէտչիտ տախի օ նիսպէթտէ աղալմագտա օլմազլա, պիզ պու սէնէնին իլք այրարընտան իթիպարէն, Ցէրատատէթ խաթթլարըմզտան պաղր-լարընտա ամէտչիտիւ թահտիտ իթմէեէ մէճպուր օլտուգ, վէ պունուն իչիւն, մէղքիւր խաթթ-լար իւղէրինտէ հարէքէթ իթմէք-տէ պուլունան վակօնլարտան պա-ղրլարընը գալարտրդ, վէ պի-նատէն ալէյհ, պաղը լուզումուզ հայվանաթը սաթարդ։ Աղօթօս-այը խիթամընա տօղրու, հիւ-քիւմէթի սէնիյէ, հայվանաթը-մըզըն էհէմմիյէթլի պիր գըսմը-նը ալմաղլա, հայվանաթ էքսիլ-մէսինէն նաչի, Ագ Սէրայ վէ Թօր Դարու պէյնինտէրի նօմէրօ 4 խաթթ իւղէրինտէ ամէտչիտիւ գոթիէն լաղվ, վէ ֆագաթ, սէք-թէտար օլան մէնաֆիիմիզին մու-հաֆազասը զրմընընտա թէտապի-րի լաղմէեի իթթիրիպ իթտիր։

Լիրա 130 ղրշ հիսապը-նը պու սէնէնին հասրլաթը կէչէն սէնէ-նին հասրլաթընտան 862 պին 119 ղրշ նօղսան տրը։ Շու իքի սէնէ զարֆընտա լիրանը բիչաչ-նտա օլան ֆարգա նազարէն, մէպլաղը մէղբիւր 14.559 ատէտ Օսմ. լիրասընտան իպարէթ օլուր։

Ֆագաթ, պու սէնէ զարֆընտա իթթիլիմիզ թէնգըհաթ վէթէսար-ուֆաթը քիւլլիյէ սէմէրէսի օլա-րագ, 2.085 ատէտ լիրայի Օսմա-նի վէ 46 ղրշ սաֆի թէմէթթիւ հուսուլէ կէլմիշ տիր։ Շու հալ, քեամիլէն մէմնուն օլաճագ մէր-թէպէտէ տէյիլ իսէ տէ, թէմէթ-թիւիմիզին պէօյլէ աղ օլմասը, պաչդա պիր չէյէ համլ օլունա-մայբպ, անճագ, պիւթիւն պիւ-թիւնէ միւսթէնա սուրէթտէ պիր զայիէլի վագթընէ թիճէեի թա-պիեէսի օլան էնվայի միւչքիլաթ վէ մէվանիեէ մէպնի տիր։ Իչէ-բիմիզին պու նէթիճէսի, տախի-լի մէմալիքտէ հէր չէյ պիր տէ-բէճէեէ գատարնիզամա կիրտիք-տէ, Շիրքէթիմիզ աթիսինի թէ-էմինէ քեաֆի օլաճաղը մէմուլ իթտիրիր։

Պու սէնէ, Օմնիպուս վէ նագ-լիյաթ արապալարընտան իպարէթ օլան պիւթիւն լէվազիմաթիմզը Թօքիանէի ամիրէյէ սաթարդ, ֆագաթ հաճէթ եօգ տուր տէ-մէյէ քի, սաթըշըմզընը ֆէյսաթը «Մէվճուտաթ վէ Մէֆրուշաթ էսամիսի» նէ կէօսթէրիլէն գըյ-մէթտէն զիյատէճէ տուն տուր։

Շունու տախի պէյան իսէրիզ-քի, սապրգ Օմնիպուսլէր վէ Բիւչիք Արապալար շիրքէթի ա-լէյհինտէ վէրիլէն պիր իլամընը իճրասը խուսուսունտա, թարա-ֆըմզտան իտիլէն թէչէպպիս-աթ սէմերէսիզ գալմըշ իսէ տէ, պու իշին անդարիպ թէսվիյէսի մէմուլ պուլունույօր։

Մէմուրին

Նօ. 4 խաթթըմզընը լաղվը վէ կէչէն սէնէ զարֆընտա իթտիյ-միզ թէնգըհաթ նէթիճէսի օլա-րագ, 1876 սէնէսի քեանունի էվվէլ 31 ինտէ 278 նէֆէրտէն իպարէթ օլան մէմուրինիմիզին մըգտարը չիմտի 223 նէֆէրէ վ օլ վագթի 133 պին 329 պուչուք զուրուչտան իպարէթ օլան մա-աչարը չիմտի 109 պին 89 զու-րուչա թէնզիլ իտիլտի. պունուն սուրէթի թագսիմի պէր վէճճի աթի պէհան օլունուր։

	Դէմուրին	Հաճաթ
Իտարէ	18	ղրշ 25.825
Սթամ. խաթթը	111	» 44.810
Օրթաքէօյ »	94	» 38.454
	223	109.089

Հայվանաթ

1877 քեանունի էվվէլ 31 տէ տէրօլարըմզտա 282 րէս հայվան վար իտի քի, 1876 քեանունի էվ-վէլ 31 ինտէ պունուն մրգտարը 405 րէս իտի։ Եօգարրտա տէմիշ օլտուղումուզ վէճճ իլէ, կէչէն սէնէնին իլք այրարընտան իթի-պարէն, Սթամպօլ խաթթլարը իւղէրինտէ ամէտչիտի թահտիտ իթմէյէ մէճպուր օլմուշ իտիք, վէ պինատէն ալէյհ, պիհուտէ մէ-սարիֆաթտէն գուրթուլմագ ի-չին, հայվանաթըմզընը պիր գըս-մընը սաթարդ։

Իչթէ պու սուրէթլէ, Թօքատ-նէ նէզարէթի թարաֆընտան վուգու պուլան սըղը թալէպիւ-զէրինէ, հայվանլարըմզտան 27 րէսինի օրայա վէ 17 րէսինի տա-խի չունա պունա սաթարդ։ Պա-տէհու հիւքիւմէթ պիզատէն 75 րէս հայվան տահա թալէպ իթ-մէքլէ, պիզ տախի, Պապը Սէ-բաստէրի գօմիսիօնու մախսուսու թարաֆընտան գարար վէրիլէն ֆիյաթա կէօրէ պու հայվանլարը հիւքիւմէթէ սաթմաղա մէճպուր օլտուգ։ Պունտան գաթի նազար, կէչէն սէնէ զարֆընտա հայվա-նաթըմզտան 4 րէսի էօլտիւ վէ պու վէճճ իլէ, կէչէն սէնէ հայ-վանլարըմզտան 1 էքսիլէնէրին մրգտարը 123 րէսէ պալիզ օլմուշ տուր։

Հայվանաթըն «Մէվճուտաթ վէ մէֆրուշաթ էսամիսի» նէ միան-տէրիճ դըյմէթի իլէ սաթըշ պէյ-նինտէ օլան ֆարգա մէպնի, հայ-վանաթըմզընը պէր վէճճի մէշ-րուհ աղալմասը, պիղէ 158.559 ղրշ. 30 բարա զարարը միւճիպ օլտու. պու մէպլաղտան 32.443 պուչուգ զուրուչունու էօլէն 4 րէս հայվան իլէ չունա պունա սաթըլան 17 րէս հայվան դըյ-մէթի օլարագ, իտարէ քէնտի իւղէրինէ ալմագտա տրը։ Զա-բարբն տիկէր գըսմը օլան 126 պին 116 ղրշ 10 բարաեա կէլին-ճէ, քի պու տախի, հիւքիւմէ-թէ վէրիլէն հայվանաթ ֆիյաթը-նընն ֆարգը տրը, պու պապտէ իլէրուտէ սիդէ պիր գարար արգ իտէճէեիզ տիր։

1876 սէնէսի սճաթիսթիզ խիւ-լասասընտան անլաչըլտրը վէճճ իլէ, տէքօլարտա պուլունան հայ-վանաթընն օրթա հիսապ մրգտա-ը 401 րէս օլմուշ տուր, վէ պու սուրէթլէ սէնէյտէ (401×365) 146.365 աթ եէվմիեէսի օլուր. նէ վագթի քի, 1877 սէնէսին-

տէ, օրթա հիսապ հէր կիւն 340 աթ օլարագ, սէնէ զարֆընտա (340365) 124,100 աթ եէվմիյէսի օլմուշ տուր։

Ֆագաթ պիզիմ «Հայվանաթ իհթիյաճաթը» հիսապլամշզ պու սէնէ կէչէն սէնէտէն տահա զիեատէ մէսարիֆ կէօսթերմէքտէ տիր. վէ լաքին պու իքի սէնէլէր զարֆընտա լիրանըն բիաչասընճա ֆարգ վար իտի։ Ֆիլվագի, 1876 սէնէսինտէ պիզ հայվանլար իչիւն բահա ագճէ իլէ սաման վէ օթ սաթըն ալտրգտա վուգու պուլան մէսարիֆի, լիրա 130 ղրշ. հիսապլայա տէֆթերէ կէչիրտիք, նէ վագթը քի սէնէի մէզքիւրէտէ լիրանըն բիաչասը օրթա հիսապ 141 ղրշ. ա իտի։

1877 սէնէսինտէ իսկ, չիւրիւք ագճէ իլէ մէսարիֆ իթտիք, վէ պունու տախի լիրա 130 ղրշ. հիսապլայա տէֆթերէ կէչիրտիք, նէ վագթը քի, սէնէի մէզքիւրէտէ, լիրանըն բիաչասը օրթա հիսապ 240 ղրշ. ա օլմուշ տուր։ Պինաէն ալէյհ, էյէր պու իքի սէնէլէրտէ «Հայվանաթ իհթիաճաթը» հիսապլամզտա կէօսթերիլէն մէսարիֆին Օսմանլը լիրասը իլէ մրգտարը պուլունուր իսկ պու սէնէնին մէսարիֆի տահա աղ օլտուղու անլայզըլաճագ տըր, վէ չու տախի վար տըր քի, պու սէնէ զարֆընտա, հիւքիւմէթ թարֆընտան իթթիխազ օլունան թէտարիրի իհթիյաթիյէ նէթիճէսի օլարագ, սամանըն վէ օթուն ֆիյաթը հագիգի սուրէթտէ թէզայիւտ իթմիշ տիր։

Շունու տախի իլավէյէ միսարաթ իտէրիզ քի պատէզին Օսմանլը լիրասը 100 ղրշ. իթիպար օլունաճաղընտան, 1878 քեանունի սանի 1-ինտէն իթիպարէն տէֆթէրլէրիմիզտէն պու նիզամըզլըգ գալդաճագ տըր։

Հայվանաթըմըզ տիւզիյէ եէտի սէնէտէն պէրու իշլէմէքտէ իսէ տէ, հալա էյի պիր հալտէ պուլունուր. չիւնքի 282 ըէս հայվանտան անճագ 32 ըէսի իքինճի վէ 12 նճի ըէսի իւչիւնճիւ ճինստէն օլտուղու հալտէ, 238 ըէսի պիրինճի ճինստէն տիր։

Իշլէր այըլտըգտա, պիզ տախի ամէտչիւրիւ արթըրարագ, մէմալիքի էճնէպիյէտէն հայվան միւպայաա իթմէյէ լուզումուզ օլաճագ տըր։

Էտավաթը Մէ՝թէհարրիքէ

Էտավաթը միւթէհարրիքէնին լուզումու իչիւն իտիլէն մէսարիֆին եէքիւնիւ 110 պին 674 պուչուգ ղրշ. տուր. պու մէպլաղ վակօնլարը էնվայի լէվազիմինի իքմալէ գուլլանըլմըշ օլտուղու կիպի, պիզ պու սէնէ զարֆընտա եէնիտէն 9 ատէտ վակօն եաբտըրմըշզըզ տըր, քի պունլարը 5 ի պիրինճի մէրթէպէտէ վէ 4 իւ ատէտ վակօն տուր. պու ինչաաթ իչին սարֆ օլունան մէպլաղ, եանի 114 պին 320 ղրշ. «Էտավաթը միւթէհարրիքէ թախսիսաթը» նամ թէնզիլ իտիլմիշ տիր. «Էտավաթը միւթէհարրիքէ թախսիսաթը» նամբյա մարուֆ օլան մէպլաղ, խասսէթէն վակօնլարը թազէլէնմէսի իչիւն թային օլունմուշ իտի. կէչէն սէնէ թախսիսաթը մէզքիւրէեէ իլավէ օլունան 54 պին 767 ղրշ. 35 բարաեը տախիլի հիսապա օլարագ, պէր վէճհի մէչրուհ, եէնի վակօնլար ինչասընա սարֆ իտիլէն 114 պին 320 ղրշ.ու թախսիսաթը մէզքիւրէտէն թէնզիլ իտէր իսէք, 326 պին 255 ղրշ. 10 բարա գալմագտա աբը։

Խ՝ԲՆԼԸԸ ԲԷՏՂԱԼԷ

Պու ճիհէթտէն օլան մէսարիֆիմիզ, հօլլարը սիւբիւրիւլմէսի մէսարիֆի տախի պէրապէր օլարագ, պու սէնէ 174 պին 70 ղրշ 30 բարաեա պալիզ օլմուշ տուր, եանի հէր պիր քիլօմէթրօ տէմիր հօլ պաշընա 11 պին ղրշ, նէ վագթի քի 1876 սէնէսինտէ քիլօմէթրօ պաշընա 12 պին ղրշ օլմուշ իտի։ Պու սէնէ զարֆընտա պաղըսահիր էտավաթ թազէլէմիշ օլտուղումուզ կիպի, 80 ատէտ տախի տէմիր տէյիշտիրիլմիշ տիր։

1878 սէնէսինտէ տէմիրլէրտէն վէ էտավաթտան պիր խայրսըզը թազէլէմէք լազըմ կէլէճէէի միւլահազասըյլա պիզ Լիվրօբաեա 150 թօնէլաթօ տէմիր սըբարըշ իթմիշիզ տիր. վէ պու սուրէթլէ, պիր միւսահիտ վագթի պուլտուգտա խաթթլարըմըզը պիր գըսմընը թազէլէնէպիլէճէիզ տիր։

Պագիսի եարընա

Միւզաքէրաթը սուլհիյէտէ հաղրը պուլունմուշ օլմասը մինասիպէթիյլէ Ռուսիա իմբէրաթօրու թարաֆընան Սէրգիս էֆէնտիյէ վէրիլէն նիշան Ս. Աննա նիշանը օլմայրագ, Ս. Սթանիսլա նիշանը իտի։

— Տէրսաատէթտէ պուլունան մուհաճիրանընը նագլը իչին մուհաճիրան մէրքէզ գօմիսիօնու պիր ինկիլիզ վաբօրու իլէ իտարէի մախսուսէտէն իքի վաբօր քիրալամըշ տըր։

— Այտըն վալիսի Համտի բաշա, իզմիր չէհրի պէլէտիյէ իտարէսի մէսարիֆթը իչին մէտար օլմագ իւզրէ չէհիրի մէզքիւր գասապլարընա, հէր պիր օգգաէթ պաշընա պէշ բարաեան սէքիզ բարայա գատար ըէսմ գօմուշ օլմաղէ, գասապլար էթքէսմէյի թաթիլ իթմիշլէր վէ իքի իւչ կիւն իզմիր ահալիսի էթպուլամամըշ իսէ տէ, վալիի միւշարիէյհ, գասապլարընը միւթէպէրանընտան օն քիշիի հապսա իւգա իթտիրէրէք, իշլէրինի թաթիլ իտէնլէրին տախի տավարլարընը ալրպ հիւքիւմէթ մարիֆէթիյլէ քէստիրմէյէ պաշլամըշ, վէ պունուն իւզէրինէ, պիր իթթիֆագ հուսուլէ կէթիրմէք իչին, գասապ էնանքը վալիի միւշարիէյհէ միւրաճաաթ իթմիշ, ֆագաթ կէչէն ճումաա իրթէսի կիւնիւնէ տէկին պու պապտէ պիր գարար վէրիլմէմիշ իտի։

— Մէմալիքի օսմանլիյէ յի թագսիմ իթմէք լազըմ կէլտիքտէ, Իթալիա տէվլէթինին տախի նէրէյի խաթէյէճէք օլտուղու չիմտիյէ գատար պէլինմէյօր իտի իսէ տէ, պիր Թալիան զազէթասընընը իֆատէսինէ պագարագ, Իթալիա տախի Թունուսու խաթէյէճէք իմիշ. եզմինէի գատիմէտէ Իթալիալըլար Թունուստա չօգ իշ կէօրմիւշ օլտուգլարը կիպի, չիմտի տախի Աֆրիգանընը իչէրիսինէ կիթմէք իչիւն, պէօյլէ պիր մէրքէզէ լուզումըզը վար իմիշ։

—Զանագդալէտէն մարթ 24 թարիխէ Գուրիե ա՝Օրիանա եազըլան պիր մէքթուպտա աթիտէքի ֆըգրալար կէօրիլմիւշ տիր։

«Էթրաֆ մահէլլէրտէ խասթալիքտէն պիր չօգ հայվան թէլէֆ օլույօր. հայվանլարընը չու խասթէլէքի պիր գաչ նէվ տիր. 120 ըէս էօքիւզտէն իսպարէթ օլան պիր սիւրիւ պու խասթէլիեէ տիւշար օլուպ, անճագ տէօրթ ըէս էօքիւզ գուրթարըլապիլմիշ, վէ պագիսի թէլէֆ օլմուշ տուր։ Խուսուսիյլէ Ռումէլի եագասընտա չօգ հայվան թէլէֆ օլույօր. հօլլար հայվան լաչէսի իլէ տօլու տուր, սահիպլէրի պունլարընը տէրիսինի իւզիսպ պիր եէրմիլիք գայիմէեէ վէ տահա աշաղաճաթը յօրլար, նէ վագթի քի պիր էօքիւզիւն տէրիսի իւչ մէճիսինէ իտէր։ Սբհհիյէ իտարէսի, տէրիլէրի իւզիւմիւշ վէ օրթայա պբրաղըլմըշ օլան պու հայվանլարը տէֆնն իմմէրլէ պաշա չըգամայօր։

«Թաստիք օլունմուշ տուր քի Զէրքէսլէր, այէլ ումում սբրգաթ հասըլաթը օլան տավարլարը պէրապէր օլարագ կէրմէգտէն ագտէմ, Անատօլու գըյրսընտա հիչ պիր խասթէլիք նիշանէսի եօգ իտի։ Տիեէպէլիրիզ քի Զէրքէսլէր կիթտիքլէրի եէրլէրէ խարապաթ վէ էօլիմ կէօթիրմէքտէ տիրլէր։ Պունլար 1864 տէ Թիւրքիա եա կէլտիքտէ, պէրապէրլէրինճէ Թիֆօ վէ չիչէք խասթէլիքլէրի կէթիրմիշ իտիլէր։ Զէրքէսլէրին օլ վագթի Թիւրքիաեա կէլմէլէրինտէն պիր ազ սօնրա հիսապ օլունմուշ իտի քի, կէթիրտիլէրի խասթէլիքլէրտէն, պու միւտէթի գալիլէ զարֆընտա, քէնտիլէրինտէն 250 պին վէ Թիւրքիա ահալիսինտէն 100 պինէ եազըն վէֆիճԱ վուգու պուլմուշ տուր։»

— Օսման բաշանըն Թաղիպի մախսուսու Հասիպ պէյ, Օսման բաշանըն Ռուսիատա իքէն քէնտիսինէ էմր իթմէսի իւզէրինէ, Օսմանլը մէճրուհ վէ խասթէկեանը պուլունան պիւթիւն Ռուս խասթախանէլէրինի կէզմիշ վէ պատէհու բաշայի միւշարիլէյհէ պիր բաբօրթօ թագտիմ իտիւպ, Ռուսիա խասթէխանէլէրինտէ Օսմանլը մէճրուհ վէ խասթէխանէլէրինէ էյի պագըլմագտա վէ պունլարըն հալի միւհիպի մէճնունիյէթ օլաճագ մէրթէպէտէ պուլունտուղունու պէյան իթմիշ տիր։ Օսման բաշա, Հասիպ պէյին թահդիդաթը վագբասընընը չու նէթիճէսինտէն բէք մէճնուն օլուպ, պու չէյի իլան իթմէք իւզրէ, քէյֆիյէթի պիր Ռուս մուխպիրինէ պիլտիրմիշ տիր։

—

Բաթրիգխանէտէն թարաֆընընդա կէօնտէրիլէն ճէտվէլ տիր։

Դ. ցուցակ հանգանակութեան՝ որ վասն հայ գաղթականաց.

Եգիպտոսէն դարձեալ (Աղեքսանդրիոյ ազգայնոց նուիրածը) 537 ֆրանք 75 սանթիմ. Ակնէն (20) քսան հատ հարիւրնոց թղթադրամ.

Եօզղատէն դարձեալ (40) քառասուն հատ հարիւրնոց թղթադրամ.

Բերայէն (285 ղրշ 30 փրդ) երկու հարիւր ութսուն և հինգ ղրշ. երեսուն փրդ. ոսկի թղթադրամ։

15 մարտ 1878 (Դ՝ էջ)

ԻԼԱՆԱԹ

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

ՎԱՔՕՐԼԱՐԸ

Իզմիտ խաթրը

Տէրսաատէթտէն հարէքէթ, չարշէնպիհ վէ ճումաա իրթէսի կիւնլէրի, Տարիճա վէ Գարամուսալ իսկէլէլէրինէ օղրայարագ։ Իզմիտտէն ավէթ, բէնչչէնպիհ վէ բազար իրթէսի կիւնլէրի, եէնէ մէզքիւր իսկէլէլէրէ օղրայարագ։ Ախշամըսը Տէրսաատէթէ վիւսուլ։

Կիրիտ խաթրը

Տէրսաատէթտէն հարէքէթ, օն պէշ կիւնտէ պիր սալը կիւնլէրի, Զանագ գալէ, Մօլիվօ, Միտիլլի, Իզմիր, Սագզ, Գանտիա, Բէթիմօ վէ Հանեա իսկէլէլէրինէ օղրայարագ։ Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ, օն պէշ կիւնտէ պիր բէնչչէնպիհ սապահընը։

Անատօլու խաթրը

Տէրսաատէթտէն հարէքէթ, հէր չարշէնպիհ կիւնլէրի, Էրէյլի, Ինէպօլու, Սինօպ, Սամսօն, Օրտու, Գիրէսօն, Թրապզօն վէ Բիզէ իսկէլէլէրինէ օղրայարագ։ Ավտէթ հէր չարշէնպիհ կիւնլէրի եէնէ մէզքիւր իսքէլէլէրէ օղրայարագ։ Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ բազար էրթէսի սապահընը։ Օն պէշ կիւնտէ պիր Պաֆթումա։

Պարբրն խաթրը

Տէրսաատէթտէն հարէքէթ, հէր չարշէնպիհ կիւնլէրի։ Ամանթրա վէ Պարթըն իսկէլէլէրինէ օղրայարագ։ Պու իսկէլէլէրէ օղրայարագ հէր ճումաա ավտէթ վէ բազար իրթէսի Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ օլունուր։

Պանտրմա խաթրը

Տէրսաատէթտէն հարէքէթ, բէնչչէնպիհ տիշամբը, Բէրամա վէ Պանտրմա իսկէլէլէրինէ օղրայարագ։ Հէր ճումաա ավտէթ վէ ճումաա իրթէսի սապահլայընն Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ օլունուր։

Սէյանիք խաթրը

Տէրսաատէթտէն հարէքէթ, ճումաա կիւնիւ, Կէլիպօլու վէ Զանագ գալէ իսկէլէլէրինէ օղրայարագ։ Հէր սալը կիւնլէրի, մէզքիւր իսկէլէլէրէ օղրայարագ ավտէթ վէ բէնչչէնպիհ կիւնիւ Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ օլունուր։ (Զաբօր պաղէն կիտիչ վէ պաղէն կէլիշտէ չօգ տէֆա Անտրօպա օղրար)։

Մարմարա խաթրը

Տէրսաատէթտէն հարէքէթ, հէր սալը սապահընը, Պիզատոս, Սիլիվրի, Էրէքլի, Թէքիրտաղ, Կանօս, Խօրա, Մէլէֆթէ, Մարմարա, Բաշալիման, Արթագի վէ Գարապուրուն իսկէլէլէրինէ օղրայարագ. եէնէ պու իսկէլէլէրտէն կէչէրէք, հէր բէնչչէնպիհ աքշամընը Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ օլունուր։

Կէմլիճիկ խաթրը

Տէրսաատէթտէն հարէքէթ, սալը վէ ճումաա կիւնլէրի, Մուտանիա իսկէլէսինէ օղրայարագ։ Բէնչչէնպիհ վէ բազար կիւնլէրի էյլէնտէն սօնրա ավտէթ օլունուր։ Ճումաա էրթէսի կիւնիւ Մուտանիայա վաբօր կիտէր վէ եէվմի մէզքիւրէտ ավտէթ իսէր։

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի ՆՊԱՍՏ

ՀԱՅ-ՊԱՏԱՆԵԱՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

400 բա նէ կը բաղկանայ սոյն վիճակահանու թիւնն որոնցմէ 200ը միայն պիտի ահինգեղեցիկ պատկերներ և օրատակարգ գրեանք։

Վիճակահանութիւնը պիտի կատարի յառաջիկայ կիրակէ (մարտ 19) ժամ 7 ու կէսին Եէնի գաբուի Հայկանոյշ վարժարանին մէջ, ուր առնախօսութիւնքը ալ պիտի լինին։

Տոմսակներն մեծաւ մասամբ սպառած լինելուն սոյն վիճակահանութեան մասնակցիլ ուզողներըն պարտին ընդ փոյթ դիմել Ուլբուն չարշի Ֆրէնկեան և կամ Մահմուտ բաշա թիւ 269 գրասենները։

—

Զապէթամըզըն Լսկի նումէրօլարը պունտան պէյլէ այնէն պագըր պգճէ 60 բարաեա, վէ միւսթէնսա օլարագ պագը նումէրօլար պիր պէյլիք վէ հաթթա պիր իքի նումէրօ տախի պիր օնլուգ դայիմէ յէ ֆիրուխթ ծունաճաղը իսթար օլունուր։

Սահիպի ղազէթա

Ը. Մ.

ՄԱՏԵՍԱՆԸ Ե. ԴԱՎԱՅԵԱՆ

Ա/թանգյոնա Փիւրքիի խանը Ն 26

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH AND ME NTILE

INSURANCE COMP NY

ՆՕՐԹ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լօնտրա վէ Էտինպուրկ Եանկըն Սիկուրթա գումբանիաը

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը	2,000,000
Իօսէնմիշ սէրմայէ	250,000	
Եանկըն չիւպէսինտէն հասըլ օլան իհթիյաթ ագճէսի	1,082,768	1,332,768
Եանկըն չիւպէսինտէն օլան հասըլաթը սէնէվիյէսի		916646

NORTHERN

ASSURANC COMPANY

ՆՕՐԹԸՐՆ

Նամ Լօնտրա Եանկըն վէ Էօմր Սիկուրթա գումբանիաը

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը	3,000,000
Իօսէնմիշ սէրմայէ	150,000	
Եանկըն վէ էօմր չիւպէսինտէն հասըլ օլան իհթիյաթ	2,092,000	2,242,000
Եանկըն չիւպէսինտէն իրատը սէնէվիսի		403,000

Պալատէքի իքի սիղուրթա գումբանեանլարընընն պիրտէն աճէնթօսու պուլունուպ, եանկըն սիկուրթասը իչին, միւշթէրիլէրէ թէսհիլաթը լազըմ իճրա օլունաճաղընընն իլանընա միւսարաաթ վէ զիքր օլունան գումբանեալար տախիլի նիզամնամէլէրի մուճիպինճէ, սիկուրթա իթտիքլէրի էպնիյէլէրի պիլ իշթիրաք սիկուրթա իթմէքտէ օլտուգլարընը վէ իճրա օլունան թէսհիլաթ սայէսինտէ բէք չօգ իշ եաբմազա իգթիտարլարը պուլունտուղունու պէեան վէ պէր վէճհի սապրգ, պէյօղլու վէ Ղալաթա վէ Սթանպօլ վէ ճիվար չէհիր վէ քէօյլերտէ, իսթէնիլէն էպնիյէնին սիղուրթասը իտիլէճէյի վէ ֆիյաթ վէ սայրրէ հագգընտա մալիմաթ ալմագ իսթէյէնլերին Ղալաթատա բէնճչէնպէ բազարընա Կալանի խանընտա 5 նումէրօլու մաղազայա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի լազըմ կէլտիյի իսթար օլունուր։

ԱՃԷՆԹԱ

Գ. Ռ. ՍՈՒԱՆ